

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ФОНД ДОСЛІДЖЕНЬ
УКРАЇНИ

ПАМ'ЯТКА для поліцейських

POLICE

POLICE

Правила

поводження на деокупованих територіях

Одним із ключових завдань, яке виконують органи та підрозділи поліції, є **проведення стабілізаційних заходів на деокупованих територіях.**

Окрім ризиків, пов'язаних із забезпеченням особистої безпеки, виникають також складні питання комунікації з місцевим населенням.

Чим довше територія перебувала під російською окупацією, **тим важче** поліцейським виконувати свої обов'язки.

Ця пам'ятка містить набір правил, рекомендацій та застережень, що допоможуть поліцейським у їхній роботі на деокупованих територіях

ПІДГОТОВКА ДО РОБОТИ НА ДЕОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ

✓ Ознайомлення з оперативною обстановкою

Перед початком роботи детально **ознайомтесь** з актуальною інформацією про місцевість та поточну ситуацію на деокупованій території. Це включає оцінку можливих загроз, таких як залишені ворогом міни, нерозірвані боєприпаси, а також вивчення розвідувальних даних щодо потенційних небезпек і ризиків.

✓ Перевірка наявності необхідного спорядження

Обов'язково **перевірте** наявність і справність усіх необхідних засобів, включаючи індивідуальні засоби захисту, такі як бронежилети та каски.

Упевніться, що у вас є достатня кількість засобів колективної та індивідуальної гігієни, запас продовольства, а також аптечка першої медичної допомоги з усіма необхідними препаратами та інструментами. Окрему увагу приділіть **перевіряти** засобів зв'язку, щоб забезпечити постійний контакт із командуванням та іншими підрозділами.

Крім того, **переконайтеся** в наявності спеціального спорядження, яке може знадобитися для виконання специфічних завдань у зоні деокупації, таких як детектори мін, радіоактивного чи хімічного забруднення.

Взаємодія з військовими

Важливо **встановити** тісну співпрацю з військовими підрозділами та саперами, які мають досвід та необхідні ресурси для оцінки загроз і забезпечення безпеки. Суворо **дотримуйтесь** їхніх рекомендацій щодо маршрутів пересування, зон ризику та виконання оперативних завдань. Вони, як правило, мають найактуальнішу інформацію про мінну небезпеку, наявність залишених ворогом пасток, а також про інші загрози, які можуть виникнути під час роботи.

Обережність у поводженні з підозрілими предметами

У разі виявлення підозрілих об'єктів, таких як міни, нерозірвані боєприпаси або інші потенційно небезпечні предмети, **необхідно** негайно повідомити про знахідку відповідні служби, зокрема саперні підрозділи чи військових. Категорично **заборонено** торкатися таких предметів або намагатися знешкодити їх самостійно, оскільки це може призвести до непередбачуваних наслідків, включаючи вибухи, що загрожують вашому життю та життю оточуючих. **Ваша основна задача в такій ситуації – забезпечити** безпеку території навколо виявленого об'єкта та попередити про небезпеку інших, зберігаючи при цьому спокій і дотримуючись чітких інструкцій від фахівців.

Безпечний рух

Пересувайтеся **виключно** тими маршрутами, які були ретельно перевірені та очищені саперами. Під час пересування суворо **дотримуйтеся** інструкцій та рекомендацій військових або саперних підрозділів, які знають про потенційні загрози на місцевості. **Уникайте** будь-яких невідомих або неперевіраних ділянок, навіть якщо це здається коротшим або більш зручним шляхом. Зони, що не пройшли перевірку, можуть бути заміновані або містити інші небезпечні об'єкти, залишені ворогом. **Завжди дотримуйтесь принципу:** краще пройти довший, але безпечний маршрут, ніж наражати себе та колег на небезпеку.

ЕТИКА ТА ПОВОДЖЕННЯ З МІСЦЕВИМ НАСЕЛЕННЯМ

✓ Поважайте права місцевих жителів

Завжди **ставтеся** до місцевих жителів з максимальною повагою та чуйністю, розуміючи, що вони могли зазнати значного стресу, травматичних подій та втрат під час окупації. Під час спілкування намагайтеся **проявляти** співчуття, бути уважним до їхніх потреб і запитів, а також зберігати спокій і терпимість, навіть якщо ситуація здається напруженою. **Ваше завдання** – забезпечити безпеку громадян, сприяти у реалізації їх прав, допомогти відновити довіру до правоохоронних органів.

✓ Допомога постраждалим

Надавайте невідкладну першу допомогу всім, хто її потребує, і, за можливості, організуйте їхню евакуацію до найближчого медичного закладу або пункту надання допомоги. Якщо постраждалі потребують більш спеціалізованої медичної допомоги, **забезпечте** їхнє транспортування в координації з медичними службами або військовими. Важливо діяти швидко, але при цьому зберігати спокій, щоб не погіршити стан постраждалого. Крім фізичної допомоги, **намагайтеся** підтримувати морально, пояснювати свої дії та забезпечувати максимально комфортні умови до прибуття медичних фахівців.

✓ Інформування населення

Забезпечуйте місцевих жителів актуальною та достовірною інформацією про безпечні зони, доступні медичні установи, пункти видачі гуманітарної допомоги та інші критично важливі ресурси. Інформацію слід **передавати** в зрозумілій і чіткій формі, використовуючи доступні канали комунікації, такі як місцеві оголошення, радіо, соціальні мережі або прямі звернення. **Ваше завдання** — не лише забезпечити їх обізнаність, але й знизити рівень паніки та невизначеності серед населення, сприяючи відновленню нормального життя на деокупованих територіях.

✓ Документування воєнних злочинів

Ретельно **фіксуйте** всі можливі докази воєнних злочинів або інших правопорушень, зокрема **фотографуйте, записуйте** свідчення очевидців та **збирайте** речові докази із дотриманням правил їх збереження та лише за дорученням уповноваженого слідчого.

Забезпечте правильне зберігання та облік зібраних матеріалів, щоб вони могли бути використані в подальших розслідуваннях та судових процесах. Важливо **діяти** з максимальною обережністю та відповідальністю, зберігаючи докази у їхньому первісному стані, щоб забезпечити їхню юридичну вагу і достовірність під час розгляду справ у судах.

ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ СЛУЖБАМИ

✓ Координація з гуманітарними організаціями

Активно **співпрацюйте** з гуманітарними організаціями для забезпечення ефективного надання допомоги місцевому населенню.

Підтримуйте регулярний обмін інформацією з представниками гуманітарних місій, зокрема щодо актуальних потреб населення, місць розміщення пунктів допомоги, та можливих загроз безпеці.

Координуйте свої дії не лише з гуманітарними організаціями, але й з місцевими органами влади, щоб забезпечити злагоджену та оперативну допомогу.

✓ Інформаційний обмін

Забезпечте безперебійний та оперативний обмін інформацією з усіма підрозділами та службами, що діють на деокупованій території.

Встановіть чіткі канали комунікації для передачі важливих даних, таких як поточна ситуація на місцевості, виявлені загрози, і потреби місцевого населення.

Регулярно **оновлюйте** та **синхронізуйте** інформацію з усіма зацікавленими сторонами, щоб забезпечити злагоджену та скоординовану роботу.

✓ Турбота про психологічний стан

Підтримуйте власне психологічне здоров'я та здоров'я своїх колег. Регулярно **оцінюйте** свій емоційний стан і не ігноруйте ознаки стресу, виснаження чи тривожності.

Будьте уважні до змін у поведінці або настрої колег, адже робота в умовах підвищеного ризику може мати серйозний вплив на психіку. Не соромтеся **звертатися** за професійною психологічною допомогою, якщо виникає потреба.

Обговорюйте проблеми з командою, підтримуйте одне одного і пам'ятайте, що турбота про психічне здоров'я є не менш важливою, ніж фізична безпека, особливо в складних умовах роботи на деокупованих територіях.

✓ Забезпечення підтримки місцевих жителів

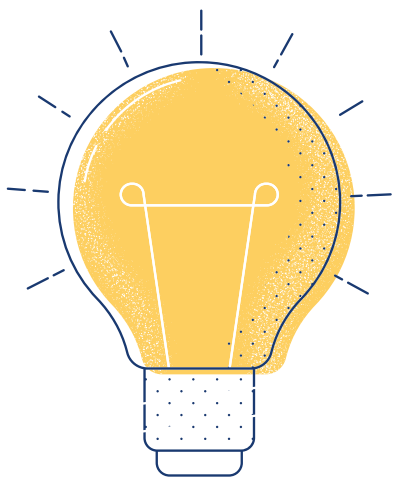

Співпрацюйте з місцевими громадами та гуманітарними організаціями, щоб розширити доступ до психологічних послуг і максимально охопити постраждале населення.

Працюйте над залученням мобільних груп психологів, які зможуть оперативно реагувати на потреби населення в різних місцях.

Завжди пам'ятайте:

Ваша місія – забезпечити безпеку та допомогу людям, які опинилися в складних умовах.

Ваші дії повинні бути професійними, гуманними та відповідальними.

Підготовлено до друку та видано за грантової підтримки Національного фонду досліджень України в рамках проекту «Захист прав людини в концепції перехідного правосуддя: українська модель» (реєстр. номер: 2022.01/0204)

Зміст, висвітлений у цій пам'ятці, може не співпадати з поглядами Національного фонду досліджень України і є виключною відповідальністю авторів.